

BERGÆ AD ZOMAM, STEENBERGA, &c.

sub hoc Bergopzomii præfectura, Philippo Sidnæo, Anglo, Equiti, Hiberniæ proregis filio commissa est. Post hunc Gulielmo Druræo, qui anno 1588 obsessam à Duce Parmensi urbem fortiter cum Morgano asseruit, & eundem obsidionem solvere coegit. Ex eo sæpius ab hoste strategematis tentata, aliquando etiam in summum adducta discrimen, Dei Opt. Max. beneficio, præfectorum cura, civium magnanimitate invicta perstitit. Finitis induciis Archidux Isabella, exercitus duce Ambrosio Spinola, aliquot ante partis victoriis claro, ejusdem urbis obsidionem aggressa est anno 1622, Julii 18, captaque primum à Lodovico de Velasco Equitum Magistro Steenbergæ, castra propius ad urbem admovit. Nostri dum tueri sua satagunt, civitatem advocato è castris Mauritanis ac vicinis Zelandiæ locis milite, muniunt, commeatu omnique apparatu bellico instruunt. Pugnatum acriter. Hispanus dum desperationem in consilium adhibet, munitionesque suburbanas velut furibundus impugnat, frustra est, ac desideratis quam plurimis suorum, ne pedem quidem toto obsidionis tempore promovit, nostris, quam primum occupaverant stationem, pertinaciter, fortiterque defendentibus. Magna hic enituit virtus Ryhovii Gubernatoris, necnon Famarisii, & Hendersonii, Tribunorum militum, quibus concessæ erant partes tuendi munimenta extra urbem recens exstructa, hostiumque munitionibus contigua. Tandem cum nihil à suis promovere cereret Spinola, jamque in procinctu cum numerofo exercitu copiisque Mansfeldianis adesse Mauritium, castra movit, quamque potuit celerrime, similis fugienti, Brabantia interiora, Antverpiamque repetiit, Octobris die tertio, qui pariter duarum urbium & Leidæ ac Bergarum liberatarum fama gloriaque illustri apud Federatos populos habetur.

Causa munitionum.

Aliquot annis interjectis, cum Antverpiam ac Bergopzomium inter, medio fere itinere, Archidux Isabella Santflitam propugnaculis cinxisset, & in ipsis Scaldis æstuariis munimenta exstruxisset, ac istiusmodi cæptis ad novam Bergopzomii obsidionem callide præcludere videretur, Ordines Federati anno 1627, post captam Grollam, de impediendo urbis istius obsi-

dio, si forte hostis illud moliretur, acriter consularunt. Nec quicquam melius succurrit, quam tres paludes, quæ Steenbergam, aliud ad Septentrionalem Brabantia oram oppidum Federatorum juris, interjacent, fossa conjungere: & terna, qua maxime suspecti aditus, ponere castella: septum præterea immunire, quod sub Steenbergæ situm exteriora agri ex Flita (id nomen ad Steenbergam alveo est) immixtis aquis stagni in speciem verteret, ne ab isto urbis latere, Boreali nempe, obsidionem metueret Berga ad Zomam, aut hostium invasionibus obnoxius esset ager Tolanus. Nam, quæ Austro obversa est, urbis partem, egregia extra vallum munimenta, necnon castellum satis defendere credebantur.

Proximo itaque anno, qui vicesimus octavus fuit supra millesimum sexcentimum, mense Junio operi se accinxere Ordines, cæptaque extrui castella tria. Primum eo loco, quem ab arenis de Santstraet vocant, ambitu 180 virgarum Geometricarum. Secundum, ejusdem ambitus, medium fere inter duo alia, in ipsis arenosis collibus. Tertium maximum, ambitu 220 virgarum Geometricarum, cui ad majus robur objectum opus forficatum, huic vero opus lunare. Ne vero operantes turbaret hostis, missus eo cum copiis pluribus Pinsius Gubernator Reefæ, vir militaribus artibus instructissimus, qui castra sua in propinquo locavit, hostiumque conatus, qui jam adventabant ad turbandum operas, castrorum suorum præsentia elusit. Mense Octobri perfecto opere Princeps Auriacus nomina castellis indidit. Primum Mourmont ^{Mourmont.} dictum, in gratiam Domini de Mourmont, ad hanc ipsam rem à Zelandia Ordinibus delegati: alterum, Pinsen, in memoriam Pinsii gubernatoris, ob egregiam inibi ab illo præstitam operam: tertium, de Rover, de nomine Consulis Dordraceni Roverii, ab Hollandia Ordinibus ad hanc quoque curam missi.

Ipsa quoque Steenbergæ novo vallo propugnaculisque munita fuit, ut jam diutinam obsidionem ferre possit. Distat hæc à Tola urbe virgis Geometricis 2544, Breda 8421. Adjacet illi ad ripam castellum validum quinque propugnaculis formidabile. Quæ quidem omnia præsens tabula exhibet.